

علم - تەھنیکا اۋىل - قىستاققا جەتكىزىلىپ، ونمدىلىك ارتى

(پاسی 1 - بہتھ)

ویله سمدی کوله مده و لشه مده ندر پ باعث
تهنیک اسان شوعلی و لگی کورس تو دی
جالی بلاستریپ، و گنوتستک شیجیا گنساچ
هگن شارو اشلیعی و گرله ریندنه سویس
قوی عندریسی ادساندنه عداستور لی و تمه-
سز دقتان و سی زامانی جوعاری و نیمدد-
ملکه بوربلس جاساودی جوزه گه اسر-
دی.

قاراقيق اۋادىنى قاراساي قالاشلىق
باعچىي قىستاينىڭ تۇرعنى اکبار مامەتچان
و سېنلىك يېگىلىكىن كورگەندەردىلە ئىلىرى.
اکباردىلە ئىتۈنىشا، 2 جىلدەكىن ئىدىدا ولى
كوب ئولدى 10 قوي باعپىتى، قازىزى 100
نەشەگە كوبەيپىتى، علمىي باعىمىشلىققا
سۇيەنلىپ اکبار كۆپىنەگەن قىستاق تۇرعنى-
دارىمەن بىرگە كەدەھىلىكتەن ارىلىغان

”جایگا سورتتی شابدالسنگ تُورقی“
وُلكهن، عادمی عتاتتی، جهمس بهرؤ ۋاقتى
فُزاق، ونمدهر بۇكىل ھلگە ساتىلدى،
جهمس باعىنلەك ئار مۇنىان كىرەتسىن
كىرس 20 مىڭ يۈاننام استى“ . لوپ اۋدا-
نىنداعى جهمس ورمانى باعبانى اركىن
جەللىدىڭ ايتۇنشا، ول جۇڭگۇ اوپل شار-
ۋاشلىق علم اکادەمیاسى جىڭچىجۇ ئەجەمس
اعاشن زەرتتەۋ ورنىنان جۇڭگۇ مايلى
جالياق شابدالى 5 - ئۇنۇمر، 9 - ئۇنۇمر

سیاقتنی کوپته‌گهن جاڭا سورتتاردى ھنگە-
زىپ، ھەگۇ و نىمىدىلىگى كورنهكىنى بولدى
ئارى توڭىرەكىنەكى 200 نەشە شارۋا و تبا-
سەن بىرگە ھەگۆگە جەدەتكەنەپ، شابدالى
سۇل جەردەگى شارۋا لاردىڭ كەدەيلىكتەن
اردىپ، كىرىستەردىن ارتىسىرۇنىدەعى ماڭىز-
دى كاسىپ سالاسىنا اينالىپتى .
ونكەن بىرنەشە جىلددا اوْقۇنۇميالى را-

یوندوق علم - تهنجیکا مه گگه رمه سی که -
دهیلکتهن اریلتودان قامال الو دیلک ئوپینه -
دی مندھتەرین شکەرلەي گگەرلەتىپ،
”علم - تهنجیکانى ترەك ھتكەن، دالمە -
عەدال جوبالانغان، ئۇپین مەن كولەمدى
وشتاسترغان، كاسپ سالالارى ارقلى دل -
گەرلەتكەن“ كەدەيلەردى سۈيەمەلدە وۇل -
گىسىن قالپىتاسترىدى، وكتۇستىك
شىنجياڭنىڭ 4 ايماق - وبلسىنداعى 16 اوپر
كەدەي اۋدان، قالادا تۇپىنە سىناق
ھتۆدەن وۇلگى كورسەتىپ، نەگزىگى استق
داقلى تۇقىم شارۋاشلىقى علم - تهنجیکا -
سىندا جاڭالق اشۇ، ماقتانى ساپالى، جوعا -
رى ئونمىدى ھەپ، وكتۇستىك شىنجياڭنىڭ
ھەسك شارۋاشلىقىن دامىتۇ، مال مەن قۇس
باعىمشلىقى، تومەن ئونمىدى جاڭعاق
باىعن جاڭالاۋ سىاقتى مازەونداردى توڭىد -
رەتكەپ علمى زەرتتەۋەدەن قامال الو
ورستەتىپ، جەتسىتكەر دىل كادەگە جارا -
ۋىن گگەرلەتىپ، بايلىقتنى شو عمر لاندەرۋ
مەن وزەكتى تهنجىكاردا سەرپىلس جاساۋ
ارقلى وندىرگىش كۇشتەردىلە قارىشتاپ
داھىن، حەتفە كەتىدە .

للم - تھنیکا کاسپ سالا سنیٹ
وستہ مہ قُونین جو عاریلاتی

علمیم - ته حنیکا عا باولو ش

می کلینیک اونتی یولوچجای قستاعنیک
تُورعنی سالامات تُورپ بُوان قالايدا
سنهس ٥٥ دهی .
شينجيماڭ كۈنلۈن لۇيپوان اوپل شار-
ۋاشلىق علم - تەھنيكاسىن دامتۇ (توبى)
شەكتى جاۋاپكەرلىك سەرىكىتەستىگىنىڭ
القا باستىعى دۇ جۇنىڭ قاراۋىنسا، كەدەي-
لمەردى ورنقىتى تُوردە كەدەيلىكتەن ارىلىتۇ
ءۇشىن، ئوز جوق، ھەن، مال شارۋاشلىد-
عى ونمەدرىن اناعۇرلىم قۇندى هتۇ

وڭتۇستىك شىنجىاڭدا تاپجىلمايتىن ھىدەۋە ئەرەتن تۈلعالادى

ورسته‌تپ، و گن‌وستک شینجیاڭ
و گىرىنە جىنى 1300 دەن استام
تولق كۈرس كلينيقالق مەدىتىسينا
وقۇشىسىن تەگىن جەتىلىدەردى.
وقۇ - اعارتۇ مېنیسترلىك سياقتى
قاتىسىتى تاراۋىلارمەن بەلسەنە سايىكە-
سېپ، شينجىاڭ مەدىتىسينا داشۋەسى،
شىخىزى داشۋەسى سياقتى مەدىتىسينا
ماماندىغان اشقاڭ شينجىاڭنىڭ جوغا-
رى مەكتەپتەرى مەن جوغرافى دەڭ-
گەيلى مەدىتىسinalق وقو ورىندارىن
و گن‌وستك شينجىاڭدا پراكىيىكا شىپاچا-
ناسى مەن كلينيقالق ناقتلى جاتىشۇ
بازاسىن قۇرۇغا شابىتىندرادى.
ۇسىنسقا سايىكەسىتن ورىن
رەقىسىدە اوتونومىالى رايوندىق
حالق و كىمەتى جاۋاپ حاتتا منا-
نى ئېلىدەردى: و گن‌وستك
شينجىاڭ ۋىئىرنىڭ مەدھە دا-
رىندىلارى قوسىنى قۇريلىسىن
قولداۋ تەبىننۇ زىدىكىسىز ارتىدە-
رىپ، اوپل - قىستاق شىپاڭەرلەردە-
نىڭ ماعلۇمات ورھى مەن كاسپىتكى
قابلەتنىن جوغرافىلاتپ، و گن‌وستك
شينجىاڭنىڭ نەگىزگى ساتىسىنا "تۇ-
راقتاب قالاتىن، كادەگە جارايتىن"
مەدىتىسينا دارىندىلارىن جەتىلىدە-
رىپ، سالاماتتىق كومىتەتى جاۋا-
1 بىلاي دەدى: مەملەكەت
باختىڭ، اسرەسە، و گن‌وستك
باڭ ۋىئىرنىڭ مەدھە دارمە-
ى قوسىنى قۇريلىسىنا بارىشا
بەرپ، كوبىتەگەن جولدار-
دارىندى باۋلۇ تەبىننەن ارتىدە-
باليتىسا شىپاڭەرلەرىن جۇ-
ندىرىپ باۋلۇ تەبىننەن ارتىدە-
اوتوونومىالى رايون مەن-
بالاڭ ۋىئىرسى - قۇريلىسى
انىنىڭ 21 باليتىسا شىپاڭەرلەن-
دەللىندرىپ باۋلۇ بازا سن
مەپ تۇراقتاندىرۇنى قولداۋ
تەپ، ورتالق قازىنا و گن‌وستك
شينجىاڭ ۋىئىرنىڭ باليتىسا
كەرلەرىنەن جىنى 1045 اداھ-
تابىلدادۇنى قولداۋ كورسەتتى؛
دارىندىلاردى باۋلۇ تەبىننەن
جولمەن ارتىرىپ، و گن‌وستك
شينجىاڭ ۋىئىرنىڭ بەسما-
ساماندانغان باليتىسا شىپاڭەر-
ىن جىنى 200 دەن استام اداھ-
تابىلدادۇنى قولداۋ كورسەتتى.
قسستاقنارعا تاپىسىرىستى، با-
مالى مەدىتىسينا وقوشىلارىن
ن باۋلۇ قىزىمەتن بەلسەنە

(باسی 1 - بهتهه) لیاوش چاویاڭنىڭ ايتۇنىشا، ول مەمەلەكەتلىڭ قاتىستى مېيىسەرلىك - كومىتەتتەرنىڭ جانە شىنجىياڭغا كومەكتەسەتنىن وىلە - قالالاردىڭ وىڭتۇستىك شىنجىياڭ ۋەڭىرىنىڭ مەدھەۋ دارىندىلارى قوسىنى قۇ - رېلىسىن قولداۋ تەبىنن ارتىسى - رېپ، اناعۇرلۇم كوب تۇراقتاپ قالاتىن جوغرارى دەڭگەيلى دارىندىلاردى باۋلۇنى ؟ اوپىل - قىستاق مەدھەۋ سىتەرنە باعىتنا - مالى وقۇشى تاربىيەلەۋ تەبىنن ارتىسىرپ، وىڭتۇستىك شىنجىياڭ دارەجەلى مەدھەۋ دارىندىلارنىڭ اوپىر دارەجەدە جەتىسىپەۋ، سونداي - اق دەڭگەيى جوغرارى سەلەلدەرن شەشۈنى ؛ وىڭتۇستىك شىنجىياڭ ۋەڭىرىن مەدىتىسىنالق مەكتەپتەردىڭ ناقلىلى جاتىقىۋ با - زاسى ھەتسپ، اناعۇرلۇم كوب مەدھەۋ ماماندىيەندىاعى وقۇشىلار - دى ناقلىلى جاتىقىۋ ارقىلى وە - تۇستىك شىنجىياڭدى ئۇسنىپ، وىڭتۇستىك شىنجىياڭدا قالۇعا جە - تەكتەۋدى ۋىسىس ھتى.

(باسی ۱ - بدقتنه)
کهده یلیکتهن دالمه -
دیلک ناققی و نسندیلگی
لاتقوعا تله کتهس بولدى
ڭالق اشۇ جولى "شىنج
سرقىنداعى جاڭالق اش
ور قالىلعن قۇردى، ش
شىندە گى كاسپىو
دا مۇندا كومەكتەستى -
عېرىز جىلغا قايىرلا
ۋ گاڭ "كەمەلدى
سىزىنلىق قەرتىنلا

سوندای - اق ھکولو گیالق ور کەذ
یەت قۇرىلسىن بىلگەر بىلەتۋىدى
جانە ھەنرگىانى دامىتۋىدى امالىياتنان
وتکىزۈۋىدىڭ تا جىرىيەلەرى جونىندا
ائىڭىمەللەستى، قالقى جۇرگىزدى.
كۆپتەگەن جەرلەردە گى نىساندار-
دىڭ جۇھىس باسنا بارىپ
تەكسەرۋ - زەرتتەۋ جۇرگىزپ،
جاعدىيىن تولق ۇعسىپ، بۇقارا-
دان پىكىر الدى جانە ۇسنىسىن
تىئىدادى.
”پارتىيا مەن مەملەكەتتىڭ
سوزىدەن قورىتىندىلادى.

بیجارات جور گزدی.	جاریپ، جاک هاک دهه کیا سالاسن دا-	و دایلادندرو نالابن موقيات بیا-
”مندهت و تهه بارسندنا سه-	متؤدي دلگهرهله تهه، هونوميکا-	ناقتاندرهه من برگه، ول دلگه-
ريكتهستكى دامستودىك ورنن	نىڭ، قوعامنىڭ دامۇن دلگهرهله تهه	رىندى - كېىسىدى مەملەكتە
تۇراقتاندرهه دى مەملەكتىڭ	بەلسەندى جەبەۋ رولىن اتقاردى.	دەكتەر تورى شەكتى سەرىكتەس-
دامۇ جوباسى نىساناسىمەن جوغا-	اوتونوميالى رايىوندىق	تسىگى، جۇڭگۇ چاڭچىيالى ئۈش
رى دەڭگەيدە سايىكەسترەددەن	پارتىكوم مەن ئۆكمەتىڭ كەدەيلىك-	قسالاڭ قوبى شەكتى سەرىكتەستە-
اييرقشا شابىت الدىم، قىزەتكە	تەن ارىلىتۇدان قامال ئۇ جونىندە-	گى، جۇڭگۇ داتاڭ توپى شەكتى
دەگەن بوراشتلىق سەزىمم	گى عتۇرلى شەشمەدرىن، ورنا-	سەرىكتەستىگى سياقتى 15 كاسى-
عىتىپى دە كۇشىيدى، مەن وزگە-	لاسترىۋلارىن ارقاۋ ھە وترىپ،	پورىنعا بارىپ تەكسەرۋ -
رسىتەرگە بەلسەنە قۇشاق	2020 - جىلى جىنىشىڭ عىلىم -	زەرتتەۋ جۇرگىزىپ، قايتا تۇندا-
جايىپ، تىكە ئۆزىم ات سالى-	تەھنىكاسى شىنجىايىدا المۇمەتكى	داينىن ھەنرگىيا كاسىپورىندارنىڭ
سىپ، ھەنرگىيانى جوعارى ساپالى	يىگىلىككە جىنى 11 مىليليون 728	جاڭا دامۇ ۋستانىمەن دايەكتىلەذ-
دامستودى دلگهرهله توگە ئۇلەس	مىڭ - 400 يۈان قارجى قوسىپ،	مەرۋ، تىناناقتندره، ”عېرى-
قوسامىن“، - دەدى ۋ گاڭ.	وقۇ - اعارة، كاسىپ سالاسى،	بەلەدەۋ، ئېرى جول“ باستاماسى،

ابیاس داۋىتتىڭ اينۋىنشا، بىيل، ئوزىزلىك
جاڭغاۇقتىڭ ساپايسىن جوغرادلاتىپ، كىرمە
سىن ارتىرسادى ھەكەن. بىلتىر 11 - ايدى
ھەكىنىشى - مالشى بۇقاراسىنلىق قاجەتىن
تىعىز جاناسقان ”علم“ - تەھنىكا قىسى
باۋلۇ قىيمىلى تۇتاس شىنجىياڭ كوللهەمند
برىكەس - تىركەس ورسىتەتلىدى. اۆتۈ
نومىالى رايوندىق علم - تەھنىكا قوغۇ
منىڭ العاشقى ساناعىنا قاراعاندا، مەجدى
مەن قىيمىل 3 - ايدا اياقتاعاندا ات سا
لىسوشىلار سانى عبر مىلىليون ادام
رەتكە تايابىدەي ھەكەن.

3 جلدان استام ۋاقىتىن بىرى، رايوا
نىمىز علم - تەھىنيكا ارقىلى كەدەيلەردى دالىم - ئىدىل سۈيەمەلدەۋ ارناۋىلى ارەكەتىن دالىم - ئىدىل سۈيەمەلدەۋ ارناۋىلى ارەكەتىن دالىم - تەھىنيكا فاكتو رىنىڭ كەدەي وىڭرلەرگە توپتالۇن ئارادى ئەلعايتىن ئەسەرنىن توپىرىۋەن ئىلگەرلەتىپ وىڭتۇستىك شىنجىياڭدابى 16 اوئر كەدەي اوادان، قالاغا علم - تەھىنيكا ارقىلى كەدەي دەيلەردى سۈيەمەلدەۋ نىسانىن ورنالاس تىرىپ، كوشىرۇڭە، جالپىلاستىرۇ ئەلەردى دالىم - ئىدىل سۈيەمەلدەۋ ئۇزۇز لىمسى - مەحانىزمنە بىزدەنسىس جاساپ ئىلىم - تەھىنيكا ارناۋىلى قىزمەتكەرلەرنىنى كەدەيلەردى سۈيەمەلدەۋ ارەكەتىن باستاپ، علم - تەھىنيكا ارناۋىلى قىزمەتكەرلەرى نىسانىن 180 گە جۈپىعن ورنالام تىرىپ، 75 مىليلیون يۈاننان استام قارچ قوسىپ، 1100 علم - تەھىنيكا ارناۋىلى قىزمەتكەرلەرنىنى 35 كەدەي اوادان، قالا علم - تەھىنيكالق قىزمەت و تەۋگى دالىم - ئىدىل تاڭدابى جېبىرىپ، 90 كەدەي قىستاتقىتى كەدەيلەكتەن دالىم - ئىدىل ارىلىنىشى

دی عتّویندی تۇردى قولدادى .
كەدەھەللىكتەن ارىلىتۇدان قامال الوەدى
اۋىل - قىستاققى گۈلدەندىرۇمەن ئۇنىمىدى
وشتاسۇن جۇزەگە اسىرۇ ئۇشىن، اۆتونوميالى رايوندىق علمى - تەھىنيكا مەڭگەرمەسى
«اۆتونوميالى رايوننىڭ اۋىل - قىستا
كاسىپ سالالارин دامىتۇدىڭ علمى
تەھىنيكا ارەكەتن اتقاراو جوباسى
2020 - 2025 - جىلدار» جاساپ
باسپ تاراتىپ، «اۆتونوميالى رايوننى
اۋىل - قىستاققى گۈلدەندىرۇ بويىنىش
كاسىپ سالاسىن دامىتۇ علمى - تەھىنيكا ارە
كەتى» نىسانىن باستانىدى، جوشپار بويىنىش
14 - بەسجىلدىق "مەزگىلىننە تۇتسا
شىنجىاڭدابى 98 اۋدان دارەجەلى اكىمىش
لىك اۋدانداردا (اۋدان، رايون) اتقارىلادى
14 - بەسجىلدىق "مەزگىلىننە اۋتون
نوميالى رايوندىق علمى - تەھىنيكا مەڭگەر
مەسى استىق، ماقتا، جەمسى ورەمانى، ما
شارۋاشلىق، ھەن شارۋاشلىقىندا س
ۇنەمدەۋ جانە ھەركىشە كاسىپ سالاس
دامىتۇ بارسىندابى كورنەكتى بوجەتتىلى
ماسەلەلەردى عتّویندە تۇردى شەشىپ
اۋىل شارۋاشلىق علمى - تەھىنيكا سىنى
قوعامداندىرىپ قىزمەت و تەۋ جۇيەسى
قۇريلسىن بىلگەرلەتىپ، اۋىل شارۋاشلىق
لە علمى تەھىنيكا سىنى قىزمەت و تەۋ

من سیم - ملکیدستی تمرین و
مهن ۰ نیمی قامداوادی کوشیدتی پ
اول شارواشلیق علم - تهنجیکاسی تو
عرنیاڭ قزمهت و تەۋ يقوقاتن نعایتی پ
کاسپورنداردى اول شارواشلیق علم
تهنجیکالق قزمهت و تەۋین ورسىتە تۈگ
جىدەتكەپ جانە ونى قولداپ، علم
تهنجیكا ارناؤلى قزمهتىكەرلەرى قوس
نن ۇزدىكسىز زورايىتىپ، اول شاروا
شلىعىن، اول - قىستاقتاردى دامىتۇ
دىڭ جاخا جولدارنا، جاخا ۇلگىلەرى
بەلسەنە بىز دەنسىس جاساپ، علم
تهنجیکانىڭ اول - قىستاقتى گۇلدە
درەۋگە ۰ نیمی تۇرده كۈش ۇستى
ۋىنە مۇمكىندىك جاسايدى.